147608 - “İbadetler Tevkifidir” Sözünün Anlamı

Soru

“İbadetler Tevkifidir” sözünün anlamı nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

“İbadetler Tevkifidir” sözünün anlamı şudur:

Kur’an ve Sünnet’te sabit olmadığı takdirde Allah’a bir ibadetle yaklaşılamaz. Her hangi bir ibadet, ancak şer’i bir delil ile meşru olur. Yüce Allah şöyle buyurdu: “Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim. Size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm’ı seçtim.” (Maide/3) yüce Allah bize dini tamamlamış ve meşru kılmadığı bir şey dinden değildir.

Ebu Zer Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Cennete yaklaştıracak, cehennemden uzaklaştıracak her şey size açıklanmıştır” (Tabarani el Kebir 1647, Elbani sahih demiştir 1803)

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in bize açıklamadığı şeyler dinden olmayıp cennete yaklaştıran veya cehennemden uzaklaştıran şeylerden değildir.

Şeyhulislam İbn Teymiye Rahimehullah şöyle dedi:

Şeriat usullerini taradığımızda görüyoruz ki Allah’ın sevdiği ve vacip kıldığı ibadetler, şeriatla sabit olmuştur. Adetler ise insanların ihtiyaçları doğrultusunda alıştıkları davranışlar olup asıl olan bunların mübah olmasıdır. Ancak Allah’ın ve peygamberinin yasakladığı yasaktır. Çünkü emirler ve yasaklar Allah’ın şeriatıdır. İbadetler ancak emirlerle meşru olur. İbadet emri olmayan bir davranış ibadet olamaz. Adetlerden yasak olmayan bir davranış haram olmaz. Bu nedenle İmam Ahmed başta olmaz üzere alimler şöyle derler: İbadetlerde asıl olan tevkiftir. Yani ibadet hususunda

sadece Allah’ın meşru kıldığı kadarıyla yapılır. Aksi takdirde şu ayetin kapsamına gireriz: “Yoksa, Allah'ın dinde izin vermediği bir şeyi onlara meşru kılacak ortakları mı vardır?” (Şura/21)

Adetlerde asıl ise mübah olmasıdır. Allah’ın haram kıldığı dışında hiçbir şey haram kılınmaz. Aksi takdirde şu ayetin kapsamına gireriz: “De ki: “Allah’ın size indirdiği; sizin de, bir kısmını helâl, bir kısmını haram kıldığınız rızıklar hakkında ne dersiniz?” De ki: “Bunun için Allah mı size izin verdi, yoksa Allah’a iftira mı ediyorsunuz?” (Yunus/59) Bu nedenle yüce Allah, kendisi izin vermediği hususları meşru kılan ve haram kılmadığı hususları haram kılan müşrikleri kınamış ve kötülemiştir” (Mecmu el Fetava 29/16-17)

Daimi Fetva Kurulu alimleri şöyle dediler:

İbadetler, tevkifidir. Böylece her hangi bir ibadetin temeli, sayısı, şekli ve yeri ancak şer’i bir delil ile meşru olabilir. Aksi takdirde ibadet meşru olmaz.

Şeyh İbn Useymin rahimehullah şöyle dedi:

İbadetlerde asıl olan yasak olmasıdır. Allah’ın meşru kılmadığı bir şekilde ibadet edilmesi caiz değildir. İbadet ancak Kur’an veya sünnette bir delile dayanarak meşru olabilir. Her kimse bir şeyin ibadet olup olmadığı hususunda şüpheye düşerse asıl olan ibadet olmamasıdır. Taki bu konuda bir delil buluncaya kadar o davranışı yapmaz. (Fetava nur ala derb 1/169)

Şeyh Salih el Fevzan şöyle dedi:

Her hangi bir zaman veya mekanda şeriatın emri olmadan hiç bir ibadet yapılamaz her kim bunu yaparsa bidat işlemiş olur. (el Munteka min Fetava el Fevzan 13/16)

En iyisini Allah bilir.